

KARTA PRZEDMIOTU DLA NABORU 2020/2021									
INFORMACJE OGÓLNE									
1. Nazwa przedmiotu kształcenia		Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne							
2. Nazwa jednostki prowadzącej moduł		Wydział Nauk o Zdrowiu							
3. Grupa treści kształcenia		Nauki w zakresie opieki specjalistycznej							
4. Typ przedmiotu		obowiązkowy							
5. Poziom studiów		Studia pierwszego stopnia							
6. Liczba punktów ECTS		5							
7. Poziom przedmiotu		zaawansowany							
8. Rok studiów, semestr		II rok, semestr III							
9. Liczba godzin w semestrze		Wyk.	Ćw.	L.k.u.p.*	MCSM	Prj.	pbn*	Zp.	P.z.
		40	39	-	6	-	15	-	-
10. Język wykładowy:		polski							
11. Wykładowca (wykładowcy)		Mgr Jolanta Lewczuk, dr Zbigniew Kamiński, dr Anna Ławnik,							
INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE									
12. Wymagania wstępne		Znajomość zagadnień z anatomii i fizjologii człowieka. Znajomość zagadnień z podstaw pielęgniarstwa							
13. Cele przedmiotu		Przygotowanie studenta do opieki pielęgniarstwie nad pacjentami chirurgicznymi.							
14. Efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych									
Student, który zaliczył przedmiot:							Metody i warunki weryfikacji efektów uczenia się		
WIEDZA -zna i rozumie:									
D.W1. czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku D.W2. etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarstwie nad pacjentami w wybranych chorobach; D.W3. zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej; D.W4. rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania; D.W5. zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach; D.W6. właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania; D.W7. standardy i procedury pielęgniarstwie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia; D.W8. reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;							odpowiedź ustna, testy: wielokrotnego wyboru, wielokrotnej odpowiedzi, wyboru Tak/Nie lub dopasowania odpowiedzi, inscenizacje, dyskusja, obserwacja ocena nauczyciela z wykorzystaniem programu ICNP		

D.W10. zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatricznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym); D.W18. metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności; D.W22. zasady żywienia pacjentów, z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych według protokołu kompleksowej opieki okołoperacyjnej dla poprawy wyników leczenia (Enhanced Recovery After Surgery, ERAS); D.W23. czynniki zwiększające ryzyko okołoperacyjne; D.W24. zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym, w chirurgii jednego dnia oraz zasady opieki nad pacjentem po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom; D.W25. zasady opieki nad pacjentem z przetoką jelitową i moczową; D.W29. zasady obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym, obejmującej monitorowanie w zakresie podstawowym i rozszerzonym; D.W30. metody znieczulenia i zasady opieki nad pacjentem po znieczuleniu; D.W32. metody i skale oceny bólu, poziomu sedacji oraz zaburzeń snu oraz stanów delirycznych u pacjentów w stanach zagrożenia życia; D.W33. metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	
UMIEJĘTNOŚCI-potrafi:	
D.U1. gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej; D.U2. prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień; D.U3. prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób; D.U6. dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków; D.U7. dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji; D.U8. rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych; D.U9. doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii; D.U10. wykonywać badanie elektrokardiograficzne i rozpoznawać zaburzenia zagrażające życiu; D.U12. przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych; D.U13. wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych; D.U14. przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia; D.U15. dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych; D.U17. prowadzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywcza) oraz żywienie pozajelitowe; D.U18. rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego; D.U19. pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową oraz rurką intubacyjną i tracheotomijną; D.U20. prowadzić rozmowę terapeutyczną;	odpowiedź ustna, testy: wielokrotnego wyboru, wielokrotnej odpowiedzi, wyboru Tak/Nie lub dopasowania odpowiedzi, inscenizacje, dyskusja, obserwacja ocena nauczyciela proces pielęgnowania udokumentowany

D.U23. asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych; D.U24. oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe; D.U25. postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta; D.U26. przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza; D.U27. udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia życia; D.U29. doraźnie tamować krwawienia i krwotoki;	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE -jest gotów do:	
1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; 2) przestrzegania praw pacjenta; 3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; 4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; 5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; 6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; 7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	Samoocena Ocena grupy Obserwacja
15.Treści programowe	
Forma zajęć - wykłady	
Zagadnienia kliniczne 1. Schorzenia chirurgiczne przewodu pokarmowego (choroba reflowowa przełyku, achalazja i uchyłki przełyku, wrzód żołądka i dwunastnicy, rak żołądka, kamica pęcherzyka żółciowego, choroba Leśniowskiego - Crohna, rak jelita grubego i polipy jelita grubego, wrzodziejące zapalenie jelita grubego, choroby odbytu, przepukliny brzuszne). 2. Badania diagnostyczne Ostre schorzenia chirurgiczne jamy brzusznej: ostre zapalenie trzustki, zapalenie otrzewnej, niedrożność jelit, krwawienie z przewodu pokarmowego, ostre zapalenie wyrostka robaczkowego. 3. Chirurgiczne zasady leczenia chorób tarczycy (wole obojętne i nadczynne) 4. Chirurgia urazowa - złamania kości i urazy stawów (złamanie szyjki kości udowej, skręcenia i zwichnięcia). Badania diagnostyczne . 5. Zasady leczenia chirurgicznego wybranych chorób naczyń (zakrzepowo-zarostowe zapalenie naczyń, tętniaki, żyłaki kończyn dolnych, zakrzepowe zapalenie żył). Badania diagnostyczne. 6. Chirurgiczne choroby klatki piersiowej (rozstrzenie oskrzeli, ropień płuca, rak płuca, odma opłucnowa, ropniak opłucnej). Badania diagnostyczne. 7. Nowoczesne metody diagnozowania i leczenia chirurgicznego. Zasady leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi. Zagadnienia pielęgniarские 1. Rozwój Chirurgii i pielęgniarstwa chirurgicznego w Polsce. Organizacja i specyfika pracy w oddziale chirurgicznym. 2. Badania diagnostyczne w chirurgii. 3. Zasady przygotowania chorego do zabiegu operacyjnego w trybie planowym i nagłym 4. Powikłania pooperacyjne wczesne i późne. 5. Metody żywienia pacjentów w oddziale chirurgicznym. 6. Najczęstsze schorzenia układu moczowo-płciowego (kamica układu moczowego, przerost gruczołu krokowego). Badania diagnostyczne 7. Oparzenia i odmrożenia jako problem chirurgiczny. Zakres zagadnień do realizacji pracy własnej studenta pod kierunkiem nauczyciela akademickiego. 1. Rola pielęgniarki w przypadku powikłań w zakresie gojenia się rany pooperacyjnej. 2. Rola pielęgniarki w profilaktyce, wczesnym wykrywaniu i leczeniu żylnych chorób zakrzepowo- zatorowej i	

jej następstw.	
Forma zajęć – ćwiczenia – kształtujące umiejętności praktyczne	
Zagadnienia pielęgniarские	
1. Prawidłowe przyjęcie pacjenta do oddziału. 2. Udział pielęgniarki w prawidłowej adaptacji chorego nowoprzyjętego w oddziale chirurgicznym. Planowanie opieki zgodnie z postawionymi diagnozami. Zapobieganie zakażeniom wewnątrzszpitalnym 3. Zasady opieki pielęgniarской nad pacjentem operowanym. Problemy pielęgnacyjne pacjentów przed i po zabiegu operacyjnym 4. Zasady rozpoznawania problemów pielęgnacyjnych pacjentów po operacji przewodu pokarmowego; żołądka i dwunastnicy, dróg żółciowych i wątroby, trzustki, jelita cienkiego i grubego, niedrożności jelit, zapalenie wyrostka robaczkowego, przepukliny brzusznej. 5. Opieka pielęgniarская nad chorym z wyłonią stomią jelitową i urostomią. Przygotowanie pacjenta do samo-opieki. 6. Zasady edukacji pacjenta operowanego z powodu chorób przewodu pokarmowego żołądka i przygotowanie go do samoopieki i samopielęgnacji 7. Zasady rozpoznawania problemów pielęgnacyjnych pacjentów z ostrymi stanami chirurgicznymi jamy brzusznej. 8. Problemy pielęgnacyjne chorych z kamicą moczową i przerostem gruczołu krokowego – zadania pielęgniarki 9. Zasady pielęgnowania pacjenta z odmrożeniami i oparzeniami- rozpoznawanie problemów pielęgnacyjnych. 10. Opieka nad chorym z chorobą chirurgiczną klatki piersiowej – ustalanie problemów pielęgnacyjnych chorego. 11. Pielęgnowanie pacjenta leczonego z zastosowaniem drenażu opłucnej. 8. Opieka pielęgniarская nad pacjentem z powodu choroby żył i tętnic. 9. Pielęgnowanie pacjenta z urazami czaszkowo- mózgowymi, kręgosłupa i rdzenia kręgowego. 10. Zasady opieki pielęgniarской i rozpoznawanie problemów pielęgnacyjnych pacjenta po operacji tarczycy. 11. Problemy pielęgnacyjne pacjentów leczonych ortopedycznie. 12. Edukacja pacjenta z wszczepioną protezą stawu biodrowego, 12. 15. Udział pielęgniarki w leczeniu ran	
16.Narzędzia/metody dydaktyczne	
1.Metoda podająca – wykład	
2.Metody praktyczne- ćwiczenia , laboratoria kształtujące umiejętności praktyczne, zajęcia praktyczne, symulacje medyczne	
3.Metoda problemowa - dyskusja	
4. Metoda eksponująca- pokaz	
5. Metody aktywizujące; metoda przypadków, scenariusze zdarzeń medycznych(symulacja medyczna , pacjent standaryzowany)	
6. Metody problemowe i aktywizujące ; praca własna studenta pod kierunkiem nauczyciela akademickiego	
17.Sposoby oceny (F – formująca; P – podsumowująca)	
Wykłady ; test wiadomości, sprawdzian wiadomości pisemny	
Ćwiczenia w pracowni umiejętności; sprawdzian wiadomości , sprawdzian umiejętności praktycznych (wykonanie czynności)	
Zajęcia w Monoprofilowym Centrum Symulacji Medycznej; debriefing -(formułowanie informacji zwrotnej ,sprawozdanie , raport).	
18.Obciążenia pracą studenta	
forma aktywności	średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem**	85 – godzin, w tym:
Wykłady godz.40	
Ćwiczenia 45 godzin	
Godziny pracy własnej studenta pod kierunkiem nauczyciela akademickiego-	15 godzin

Przygotowanie do egzaminu 60
SUMA - 150 godzin
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU – 5 ECTS
19.Literatura podstawowa i uzupełniająca
Literatura podstawowa:
1.Noszczyk. Chirurgia. PZWL 2019,
2. Walewska E. Podstawy pielęgniarstwa chirurgicznego. PZWL,2020
3. Fibak J. Chirurgia – repetytorium. PZWL, Warszawa 2010
4. Głuszek S. Chirurgia. Podstawy. PZWL,2019
5. Klimczyk A. wybrane zagadnienia z pielęgniarstwa chirurgicznego. Medicon, Warszawa 2008
Literatura uzupełniająca:
1. Tomasz Banasiewicz, Piotr Krokowicz, Marek Szczepkowski. Stomia. Prawidłowe postępowanie chirurgiczne i pielęgnacja. Termedia Wydawnictwo Medyczne. Poznań 2014
2. Anita Debrand-Passard, Gertraud Luce-Wunderle. Pielęgniarstwo operacyjne. Edra Urban & Partner, 2020.
3. Kózka M., Płaszewska-Żywko L. (red.). Diagnozy i interwencje pielęgniarские. Warszawa 2020
Czasopisma:
1.Magazyn Pielęgniarki i Położnej.
2.Zdrowie Publiczne.
3.Pielęgniarstwo XXI wieku.
4.Służba Zdrowia.
20.Formy oceny - szczegóły
Ocena osiągnięcia założonych efektów uczenia się w zakresie wiedzy; Kryteria oceny wiadomości ,(skala ocen- b. dobry, dobry plus, dobry, dostateczny plus, dostateczny, niedostateczny)
1. Bardzo dobry - opanowanie całego materiału, przedstawianie wiedzy w logiczny układ, właściwie rozumie uogólnienia i związków między nimi oraz wyjaśnianie zjawisk , samodzielne wykorzystywanie teorii w praktyce . Posługiwanie się poprawnym językiem, stylem i terminologią naukową.
2. Dobry plus - opanowanie całego materiału, wiązanie wiedzy w logiczną całość , wyjaśnianie zależności pomiędzy zachodzącymi zjawiskami, samodzielne wykorzystywanie teorii w praktyce z niewielkim ukierunkowaniem przez nauczyciela. Posługiwanie się terminologią medyczną.
3. Dobry -Opanowanie materiału programowego, wiązanie wiedzy w logiczną całość, rozumienie uogólnień i związków między nimi , stosowanie wiedzy teoretycznej i praktycznej z pomocą nauczyciela. Posługiwanie się poprawnym językiem i terminologią naukową.
4. Dostateczny plus - opanowanie materiału programowego , wiązanie wiedzy wykazywanie związków logicznego powiązania między zjawiskami z pomocą nauczyciela. Wykorzystanie wiedzy teoretycznej w praktyce po ukierunkowaniu przez nauczyciela. Język poprawny. Posługiwanie się terminologią medyczną.
5. Dostateczny –opanowanie treści programowych do treści podstawowych, trudności w łączeniu ich w logiczną całość. Wykorzystanie wiedzy teoretycznej w praktyce przy pomocy nauczyciela. Język potoczny , styl nieporadny.
6. Niedostateczny – brak wiadomości programowych , brak rozumienia uogólnień , umiejętności wyjaśniania zjawisk i zależności między nimi, liczne i poważne błędy, styl nieporadny, trudności w formułowaniu odpowiedzi.
Sprawdzian wiadomości ustny - obejmuje jedno losowo wybrane pytanie za które student może otrzymać ocenę b. dobry – 3 pkt, ; dobry plus – 2,5 pkt, ;dobry – 2,0 pkt,; 1,5pkt dostateczny plus,; 0,5 i mniej – niedostateczny.
Sprawdzian wiadomości pisemny – obejmuje pytania otwarte o rozszerzonej odpowiedzi . Za pełną odpowiedź student otrzymuje 1 pkt za niepełną 0,5 pkt.
Oceny ; dostateczna – 51-60%; 61-70% dostateczny plus; 71-80% -dobry; 81-90% dobry plus; 91-100% bardzo dobry.
Test wiadomości kolokwium pisemne w pracowni umiejętności pielęgniarских.

Test składa się z 30 pytań; jednokrotnego wyboru, wielokrotnego wyboru, wymagające krótkiej odpowiedzi, pytanie z luką, typu prawda fałsz. (za odpowiedź poprawną otrzymuje 1 pkt). Oceny ; dostateczna – 51-60%; 61-70% dostateczny plus; 71-80% -dobry; 81-90% dobry plus; 91-100% bardzo dobry.

Kryteria oceny umiejętności praktycznych i postawy w czasie zajęć w;

Pracowniach Monoprofilowego Centrum Symulacji Medycznej;

Z zakresu wiedzy;

- zna sprzęt wysokiej wierności, pośredniej i niskiej wierności,
- zna zasady konstruowania informacji zwrotnej opartej o opis, analizę i implementację,
- rozumie znaczenie umiejętności miękkich do prawidłowej pracy w zespole oraz wpływu na zapobieganie zdarzeniom niepożądanym w medycynie,

W zakresie umiejętności ;

- właściwie używać sprzęt podczas zajęć,
- umie skonstruować zaawansowaną informację zwrotną w oparciu opis, analizę i implementację,
- umie świadomie wykorzystywać wiedzę teoretyczną i praktyczną,

W zakresie kompetencji społecznych;

- współpracuje w grupie, bierze odpowiedzialność za podjęte działania,
- wykorzystuje zdobytą wiedzę na temat umiejętności miękkich w pracy w zespole,
- świadomy konieczności ciągłego uzupełniania wiedzy i umiejętności.

Ocenianie ciągle poprzez informacje zwrotne na podstawie podejmowanych działań.

21.Inne przydatne informacje o przedmiocie

1. Bezpośrednich informacji o problematyce zajęć i treściach programowych udziela Prowadzący w trakcie zajęć i podczas konsultacji
2. Zajęcia odbywać się będą w PSW w Białej Podlaskiej
3. Zajęcia odbywać się będą zgodnie z aktualnym planem zajęć
4. Konsultacje odbywać się będą zgodnie z obowiązującym terminarzem

*L – laboratorium (w przypadku zajęć z języka obcego oznacza lektorat)

** Zajęcia prowadzone z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia **oraz konsultacje**

L.k.u.p.* - laboratorium kształtujące umiejętności praktyczne

pbn.* - praca własna studenta pod kierunkiem nauczyciela akademickiego